Böyük Zəfər yolu...

Ölkəmizin, xalqımızın qaranlıq günləri idi. Açılan sabahlar, doğan günəş hər bir azərbaycanlının könlünə düşən qapqara məğlubiyyət kölgəsini qovub apara bilmirdi. Qəsbkar Ermənistan 1990-cı ilin əvvəllərində işğal etdiyi Azərbaycanın iyirmi faiz ərazilərini xarabalığa çevirir, evləri dağıdır, yurdlarımızı Yer üzündən silirdi.

Azğınlaşmış ermənilər azərbaycanlılara məxsus ölkə və dünya əhəmiyyətli tarixi abidələri talayır, uçurur, yandırır, bir çoxunu təhrif etməyə çalışırdı.

1994-cü il mayın 12-də atəşkəs haqqında saziş imzalansa da, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini və yaşayış məntəqələrini intensiv olaraq atəşə tuturdu. Müxtəlif istiqamətlərdə iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə hər gün atəşkəs rejimi pozulurdu. İşğalçı ölkənin ordusunun bölmələrinin amansızlıqla yağdırdığı atəş nəticəsində dinc, mülki insanlarımız, əsgər və zabitlərimiz şəhid olurdu. Təcavüzkar, məkrli düşmən Azərbaycan xalqının sinəsinə dağ üstündən dağ çəkirdi.

Düşmən cavab atəşi ilə susdurulurdu. Azərbaycan Ordusu Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəş nöqtələrinə, mövqelərinə və səngərlərinə zərbələr endirirdi. Ancaq işğalçı ölkənin ordusunun bölmələri təxribatlar törətməkdə, atəşkəsi pozmaqda davam edirdi.

Atəşkəs rejimindən sonra qoşunların təmas xəttində baş vermiş ən böyük hərbi qarşıdurma, ən şiddətli döyüşlər

2016-cı il aprelin ilk günündən - 1-dən 2-nə keçən gecə başladı. Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə və gün ərzində bütün cəbhəboyu Azərbaycan mövqelərinin və yaşayış məntəqələrinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən güclü artilleriya atəşinə məruz qaldığı barədə məlumat yaydı. Nəticədə 2 dinc sakinin şəhid olduğu, 10 nəfərin yaralandığı bildirildi.

Düşmənin hücumlarının qarşısı alınırdı. Hərbçilərimiz münaqişəni alovlandıran Ermənistan silahlı bölmələrinə layiqli cavablar verirdilər. Cəbhənin ən gərgin istiqamətlərində - Ağdərə-Tərtər-Ağdam və Xocavənd-Füzuli istiqamətində işğalçılara ağır zərbələr endirildi.

Azərbaycan Ordusu Aprel döyüşlərinin başladığı ilk gündən əsl peşəkarlıq nümunəsi, qəhrəmanlıq göstərdi. Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər və Seysulan kəndi aprelin 3-də işğaldan azad olundu, Füzuli istiqamətində Ermənistanın pilotsuz uçuş aparatı vuruldu. Lakin Ermənistan tərəfi hələ də Seysulan kəndinin onların nəzarətində olduğunu iddia edirdi.

Qəsbkar Ermənistan işğal etdiyi mövqeləri itirdikcə daha da azğınlaşırdı. Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan Ordusunun azad etdiyi mövqeləri yenidən ələ keçirməyə cəhd göstərirdi. Aprelin 4-ü cəbhənin əsasən Ağdərə-Tərtər və Xocavənd-Füzuli istiqamətlərinə hücum etdilər. Bu dəfə yalnız Azərbaycan Ordusunun mövqelərini hədəfə almadılar. İşğalçı ölkənin silahlı qüvvələri təmas xəttinə yaxın yaşayış məntəqələrini də intensiv olaraq atəşə tuturdu.

Ağdərə şəhərinə aparan əsas yol üzərindəki strateji əhəmiyyətli Madagiz məntəqəsindəki hərbi bazanın qərargahına, həmçinin "Yerkrapa" erməni könüllülərini cəbhəyə gətirən avtobusa aprelin 5-də zərbə endirildi. Düşmən tərəfi 7 nəfərin öldüyünü təsdiq etdi.

Xocavənd-Füzuli istiqamətində erməni qüvvələrinin 2 ədəd tankı heyətlə birgə və hərbi əmlakla dolu 5-dək təkərli texnikası da həmin gün sıradan çıxarıldı.

Aprelin 5-də saat 12 radələrindən Azərbaycan-Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində tərəflərin razılığı ilə hərbi əməliyyatlar dayandırıldı. Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin baş qərargah rəisləri arasında Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərində razılaşma əldə edildi.

Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində aprelin 5-də saat 12.10-dan başlayaraq aprelin 6-sı saat 12.56-dək sutka ərzində Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ordubad, Şahbuz və Babək rayonlarında yerləşən mövqelərinə Ermənistanın Mehri, Sisian və Cermuk rayonları ərazisindən iriçaplı silahlar və qumbaraatanlardan atəş yağdırıldı. Azərbaycan Ordusu düşmənə layiq olduğu cavabı verdi.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi aprelin 7-də cəbhə bölgəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mövqeləri üzərində uçuşlar həyata keçirməyə cəhd göstərən Ermənistana məxsus "X-55" tipli pilotsuz uçuş aparatının xüsusi üsulla endirildiyi barədə məlumat yaydı. Ağdərə-Goranboy istiqamətində həmin gün atəşə tutulan Azərbaycana məxsus sanitar tibb maşınına ciddi ziyan dəysə də, xəsarət alan olmadı.

2016-cı ildə tarixə Aprel döyüşləri kimi yazılan dördgünlük döyüş zamanı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri Goranboy rayonuna və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış kəndi ətrafındakı yüksəklikləri, eləcə də Seysulan məntəqəsini düşmənin işğalından azad etdilər, Füzuli rayonu istiqamətində "Lələtəpə" yüksəkliyində nəzarəti ələ keçirdilər. Döyüşlər nəticəsində Ağdərə-Madagiz istiqamətində yolların Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin nəzarətində saxlanılması da reallığa çevrildi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri azad etdiyi yerlərdə möhkəmləndirmə işlərinə başladı.

Aprel döyüşlərində Azərbaycanın qəhrəman oğulları şəhidlik zirvəsinə yüksəldilər. Amma düşmənin itkiləri müqayisəyəgəlməz qədər böyük idi.

1990-cı illərdə Azərbaycanın iyirmi faiz ərazisini himayədarlarının köməyilə işğal etmiş, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrimizi viran qoymuş təcavüzkar Ermənistanın öz gücünə inamının hədər, silahlı qüvvələrinin yenilməzliyi barədə xülyalarının boş olduğunu 2016-cı ilin aprelində Azərbaycan Ordusunun bölmələri dörd gün ərzində göstərdi.

Aprel döyüşlərində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hünəri, cəsurluğu işğalçıların canına qorxu saldı. Ən böyük qələbəyə - 2020-ci ilin payızında baş verən 44 günlük Vətən müharibəsinin şanlı Zəfərinə yol da Aprel döyüşlərindən başladı...

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"